

Eirene (Pax)

Były trzy hory, córki Dzeusa i Temidy: Eunomia — Praworządność, Dike — Sprawiedliwość i Eirene — Pokój. Ta ostatnia była szczególnie czczona w Atenach, gdzie Kimon wystawił jej ołtarz, a później obchodzono jej święto w 16 dniu miesiąca Hekatombajon, czyli z początkiem sierpnia, bardzo uroczyście i z wielu ofiarami. Spełniano je koło posągu bogini, który był dziełem rzeźbiarza ateńskiego Kefisodotosa, ojca Praksytelesa. Artysta przedstawił ją w postaci dojrzałej kobiety trzymającej na ręku roześmiane dziecko — bożka bogactwa, Plutosa; była to jakby ilustracja do słów Pindara, który w jednej ze swoich ód nazywa Eirene “matką bogactwa i czarów wiosny”. Jej imieniem ozdobił Arystofanes jedną ze swoich najpiękniejszych komedii, poświęconą pochwałę pokoju. Eirene, w zmienionej wymowie, trwa do dziś w imieniu Ireny. Rzymianie przejęli ją od Greków i czcili pod łacińską nazwą Pax. Pierwszy Cezar poświęcił jej w Rzymie ołtarz, jego następca, August, szczególnie otoczył ją czcią, a zbudowany przez niego olbrzymi ołtarz, Ara Pacis, zachowany w licznych fragmentach, należał do najpiękniejszych pomników na Polu Marsowym. Cesarz Wespazjan wznosił jej świątynię, słynne Templum Pacis, gdzie uczeni odbywali zebrania naukowe, jakby pod skrzydłami pokoju. Na medalach i monetach rzymskich bogini Pax pojawia się z rogiem obfitości i różdżką oliwną.